

מדריך ידידותי לנוטריון

צוואה נוטריונית : מדריך לנוטריון

פורסם ע"י המחלקה לרישוי נוטריונים, 30/7/2019

נוהל זה נכתב על ידי המחלקה לרישוי נוטריונים בשיתוף עם הרשם לענייני ירושה, בהתאם לדין הנוטריוני ולסעיף 22 לחוק הירושה. תכליתו להסדיר את אופן עשיית הצוואה הנוטריונית ולחזק את איכותה, בשים לב לכוחו של האישור הנוטריוני. בנוסף, הנוטריון יוודא שהצוואה עומדת בדרישות דיני הירושה והדין הנוטריוני. לפרסום המקורי [הקליקו כאן](#)

[אישור צוואה: טופס 13](#) באתר משרד המשפטים

[חוק הנוטריונים](#) תשל"ו-1976

[תקנות הנוטריונים](#) תשל"ז-1977

[חוק הירושה](#) תשכ"ה-1965

[תקנות הירושה](#) תשנ"ח-1998

[חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות](#) תשכ"ב-1962

קישורים

[לשכר הנוטריון הקליקו כאן](#) **סעיף 4** לתקנות שכר נוטריונים:

(א) לחותם ראשון 242 (מעודכן לשנת 2019)

(ב) לכל חותם נוסף 123 (מעודכן לשנת 2019)

(ג) לכל עותק נוסף 74 (מעודכן לשנת 2019)

(ד) אם הנוטריון תרגם את הצוואה: תיווסף מחצית מן השכר הקבוע **בסעיף 3ט**, בהתאם למספר המילים שבצוואה

שכר נוטריון: אישור צוואה

המידע המקצועי המופיע במדריך זה מלווה במראי-מקום מדויקים ונסמך על החוק ועל התקנות. בכל מקרה של פליטת קולמוס או אחרת, האמור בחוק בלבד הוא שקובע. השימוש במידע המופיע באתר אינו מהווה תחליף לייעוץ משפטי והסתמכות על האמור בו היא באחריות המשתמש בלבד

מעמדה של הצוואה הנוטריונית

- א. אחת מהדרכים לעשיית צוואה היא עשיית הצוואה בפני רשות בהתאם לסעיף 22 **לחוק הירושה**.
 סעיף 22(ז) לחוק הירושה מקביל את הנוטריון לרשות, ועל כן צוואה שנעשתה בפני נוטריון, קרי: צוואה נוטריונית, תחשב כצוואה שנעשתה בפני רשות.
- ב. סעיף 19 **לחוק הנוטריונים** קובע כי אישור נוטריוני מהווה ראיה מספקת בהליך משפטי, ללא צורך בראיה נוספת ועל כן בית המשפט לא יורה בנקל על בטלותו.

בירור זהות המצווה

- א. הנוטריון יברר את זהות המצווה הניצב בפניו ומבקש את שירותיו
- ב. בירור הזהות יעשה באמצעות תעודה מזהה המניחה את דעתו של הנוטריון ולפי המפורט בתקנות. אופן הוכחת זהותו של המצווה יצוין באישור הנוטריוני
- ג. הנוטריון יצרף לעותק שנשאר בידי העתק צילומי של התעודה המזהה (תקנה 2 **לתקנות הנוטריונים**) אין לצרף צילום ת"ז לצוואה עצמה.

בירור הכשרות המשפטית של המצווה

- הנוטריון חייב לברר את הכשרות המשפטית של המצווה ולהיות משוכנע שהוא פועל מתוך הבנה ורצון חופשי (תקנה 4ד **לתקנות הנוטריונים**)
 ישנן דרכים שונות לברר זאת, לדוגמא:
1. פגישה עם המצווה ללא נוכחות אדם אחר,
 2. שימוש בשאלות פתוחות,
 3. אישור על בדיקה פסיכיאטרית (במקרה הצורך)

המידע המקצועי המופיע במדריך זה מלווה במראי-מקום מדויקים ונסמך על החוק ועל התקנות. בכל מקרה של פליטת קולמוס או אחרת, האמור בחוק בלבד הוא שקובע. השימוש במידע המופיע באתר אינו מהווה תחליף לייעוץ משפטי והסתמכות על האמור בו היא באחריות המשתמש בלבד

תעודה רפואית

- א. במידה והמצווה מאושפז בבית חולים או מרותק למיטתו, על הנוטריון לדרוש תעודה רפואית שהוצאה ביום עשיית הצוואה, המעידה על כשרותו המשפטית של המצווה (תקנה 4ה [לתקנות הנוטריונים](#)).
- יש לשים לב כי הפסיקה מפרשת בצורה רחבה את המונחים "מאושפז בבית חולים" ו"מרותק למיטתו".
- ב. התעודה הרפואית תוצא ביום עשיית הפעולה ולא יותר מ 24 שעות קודם לעשיית הצוואה.
- ג. נוסח התעודה הרפואית יהיה על פי הנוסח הקבוע בתוספת הראשונה לתקנות. הנוטריון יצרף את התעודה הרפואית לעותק האישור שנשמר אצלו (תקנה 4ה [לתקנות הנוטריונים](#)).

שלבים בעריכת צוואה נוטריונית

- א. המצווה יאמר את דברי צוואתו בעל פה בפני הנוטריון, אשר ירשום אותם, או שהמצווה יגיש לנוטריון את צוואתו בכתב (סעיף 22א [לחוק הירושה](#)).
- ב. הנוטריון יקריא למצווה את צוואתו והמצווה יצהיר בפניו כי זוהי צוואתו (סעיף 22ב [לחוק הירושה](#)) במקום קריאת הצוואה למצווה, יכול המצווה לקרוא את הצוואה (או תרגומה) בעצמו (סעיף 22ד [לחוק הירושה](#)).
- ג. הנוטריון יאשר בכתב על גבי הצוואה שדברי המצווה הוקראו למצווה או נקראו על ידו, ושהוא הצהיר שזוהי צוואתו (סעיף 22ב [לחוק הירושה](#)).
- ד. מומלץ כי הנוטריון יחתים את המצווה על הצוואה, אף כי הדין אינו מחייב זאת.

המידע המקצועי המופיע במדריך זה מלווה במראי-מקום מדויקים ונסמך על החוק ועל התקנות. בכל מקרה של פליטת קולמוס או אחרת, האמור בחוק בלבד הוא שקובע. השימוש במידע המופיע באתר אינו מהווה תחליף לייעוץ משפטי והסתמכות על האמור בו היא באחריות המשתמש בלבד.

צוואה נוטריונית בשפה זרה

א. שפה זרה שאינה אנגלית, שהנוטריון מבין והמצווה מבין:

לאור תקנה 54א ל**תקנות הירושה**, מומלץ לצרף לצוואה תרגום לעברית או ערבית

ב. שפה זרה שהנוטריון אינו מבין והמצווה מבין, ונדרש מתורגמן:

(תקנה 7א ל**תקנות הנוטריונים**)

1. נדרש תרגום בכתב של הצוואה לשפה המובנת לנוטריון
2. נדרש תצהיר המתורגמן בדבר שליטתו בשפת המקור והתרגום ונאמנותו של התרגום
3. התרגום והתצהיר יצורפו למקור שנשמר בידי הנוטריון
4. יש לציין בגוף האישור את שמו ומענו של המתורגמן

ג. שפה שהנוטריון מבין והמצווה אינו מבין:

(תקנה 7ב ל**תקנות הנוטריונים**)

1. יש לתרגם למצווה את הצוואה לשפה המובנת לו, או ע"י הנוטריון או ע"י מתורגמן
2. אם המתורגמן תרגם את הצוואה: נדרש תצהיר המתורגמן בדבר שליטתו בשפת המקור והתרגום ונאמנותו של התרגום, ובלבד שנחה דעתו של הנוטריון שהמתרגם שולט בשתי השפות.
3. אם המתורגמן תרגם את הצוואה: יאשר בכתב על פני הצוואה שהוא קרא בפני המצווה את הצוואה בלשון שהמצווה שומע (סעיף 22ג ל**חוק הירושה**)
4. דרכי התרגום יפורשו באישור הנוטריוני

ד. שפה שהנוטריון אינו מבין והמצווה אינו מבין:

אין לערוך צוואה בשפה שאינה מובנת למצווה ולנוטריון.

המידע המקצועי המופיע במדריך זה מלווה במראי-מקום מדויקים ונסמך על החוק ועל התקנות. בכל מקרה של פליטת קולמוס או אחרת, האמור בחוק בלבד הוא שקובע. השימוש במידע המופיע באתר אינו מהווה תחליף לייעוץ משפטי והסתמכות על האמור בו היא באחריות המשתמש בלבד

חתימה על הצוואה

- א. הנוטריון יסמן את הצוואה באות או מספר, ויחתום על כל עמוד שלה בראשי תיבות של שמו (תקנה 11 לתקנות).
 ב. מומלץ כי הנוטריון יחתים את המצווה על הצוואה, אף כי הדין אינו מחייב זאת

כריכת הצוואה והטבעת החותם

- א. הנוטריון יקשור את האישור הנוטריוני והצוואה בסרט אדום מבד, ידביק את קצות הסרט עם תו אדום לאישור הנוטריוני
 ב. הנוטריון יטביע את חותמו על התו האדום, כך שהחותם יוטבע על גבי האישור הנוטריוני וכל דפי הצוואה (תקנה 11, 18, 19 [לתקנות הנוטריונים](#))

שמירת הצוואה במשרד הנוטריון

- א. נוסף על האישור הנוטריוני והצוואה הנמסרים ללקוח, הנוטריון יכין מקור זהה, הכולל חתימה מקורית של הלקוח ושל הנוטריון, לצורך שמירתו אצל הנוטריון.
 ב. למקור זה יצרף הנוטריון את צילום התעודה המזהה של המצווה ואת התעודה הרפואית, אם ניתנה כזו (תקנה 22, 4ה, 22א [לתקנות הנוטריונים](#))

מספור הצוואה, ספר הנוטריון, פנקס צוואות

- א. לכל צוואה שני מספרים: מספר סידורי שוטף של האישור ומספר סידורי נוסף לצוואה (תקנה 21, 23, 24 [לתקנות הנוטריונים](#))
 ב. יש לנהל פנקס צוואות, בו יירשמו מספר הצוואה וכן מועד עריכת הצוואה, שם המצווה והמספר הסידורי של האישור

המידע המקצועי המופיע במדריך זה מלווה במראי-מקום מדויקים ונסמך על החוק ועל התקנות. בכל מקרה של פליטת קולמוס או אחרת, האמור בחוק בלבד הוא שקובע. השימוש במידע המופיע באתר אינו מהווה תחליף לייעוץ משפטי והסתמכות על האמור בו היא באחריות המשתמש בלבד

מסירת הצוואה למצווה

הנוטריון ימסור את הצוואה לידי המצווה
(תקנה 23ב ל [תקנות הנוטריונים](#))

הפקדת הצוואה אצל הרשם לענייני ירושה

א. הנוטריון יידע את הלקוח על האפשרות להפקיד את
הצוואה אצל הרשם לענייני ירושה (סעיף 22ה ל [חוק הירושה](#))

ב. הפקדת צוואה היא מעשה אישי של המצווה המצביע על
גמירות דעתו (סעיף 21ב ל [חוק הירושה](#)) ועל כן מדיניות
הרשם לענייני ירושה היא כי הנוטריון אינו רשאי להפקיד
את הצוואה גם אם הלקוח מסרב לקבלה.

ג. הודיע המצווה לנוטריון על הפקדת הצוואה, ירשום
הנוטריון את פרטי ההפקדה בספר הצוואות ויצרף צילום
אישור הרשם לענייני ירושה על הפקדת הצוואה, אם
נמסר לו כזה, לעותק הצוואה השמור אצלו
(תקנה 23ב ל [תקנות הנוטריונים](#))

ביטול צוואה נוטריונית

- א. ביטול צוואה יכול להיעשות באחת מהדרכים הבאות:
1. ביטול הצוואה במפורש באחת מהצורות לעשיית צוואה
(סעיף 36א ל [חוק הירושה](#))
 2. ביטול הצוואה באמצעות השמדתה (סעיף 36א ל [חוק הירושה](#))
 3. עשיית צוואה חדשה (סעיף 36ב ל [חוק הירושה](#))

המידע המקצועי המופיע במדריך זה מלווה במראי-מקום מדויקים ונסמך על החוק ועל התקנות. בכל מקרה של פליטת קולמוס או אחרת, האמור בחוק בלבד הוא שקובע. השימוש במידע המופיע באתר אינו מהווה תחליף לייעוץ משפטי והסתמכות על האמור בו היא באחריות המשתמש בלבד

ב. הודיע המצווה לנוטריון על ביטול צוואתו, יבטל הנוטריון את אישור עשיית הצוואה שערך בהתאם לתקנה 5 ל**תקנות הנוטריונים** וישמיד את המקור אשר נשמר אצלו.

נוטריון ישמור עותק מקורי של אישור עשיית צוואה שבידיו (תקנה 22 ל**תקנות הנוטריונים** וכללי לשכת עורכי הדין: שמירת חומר ארכיוני במשרדי עורכי דין, תשל"א-1971)

כל עוד המצווה בחיים, לא ימסור הנוטריון לאחר העתק של אישור עשיית הצוואה.

נוטריון ייתן תוך זמן סביר העתק מאושר של מקור אישור עשיית הצוואה שישמר בידיה למצווה על פי דרישתו (תקנה 22 ל**תקנות הנוטריונים**)

א. נתבקש הנוטריון למסור את הצוואה לצורך הגשת בקשה לצו קיום צוואה, ימסור הנוטריון את הצוואה השמורה אצלו לרשם לענייני ירושה (סעיף 68, 75 ל**חוק הירושה**) החובה חוקית להגיש צוואה מקורית כאמור תחשב כדרישה של רשות מנהלית על פי דין (תקנה 26 ל**תקנות הנוטריונים**)

ב. הנוטריון יקבל מהרשם לענייני ירושה אישור בכתב על דבר מסירת הצוואה שהיתה ברשותו.

המידע המקצועי המופיע במדריך זה מלווה במראי-מקום מדויקים ונסמך על החוק ועל התקנות. בכל מקרה של פליטת קולמוס או אחרת, האמור בחוק בלבד הוא שקובע. השימוש במידע המופיע באתר אינו מהווה תחליף לייעוץ משפטי והסתמכות על האמור בו היא באחריות המשתמש בלבד

- ג. הנוטריון ירשום את דבר הוצאת הצוואה בפנקס הוצאה והחזרה (תקנה 26ג ל**תקנות הנוטריונים**)
- ד. הנוטריון ישמור בידי העתק צילומי של הצוואה ויצרף אליו את האישור של הרשם לענייני ירושה בדבר מסירת העותק המקורי
- ה. הנוטריון ימסור העתק של אישור הרשם לכל יורש על פי דין או זוכה שיבקש זאת

- א. **לקוחות נוטריונט**: נוהל זה מוטמע בממשק הנוטריון, למניעת טעויות. האישור מוכן תוך 2 דקות מדויקות.
- ב. **חישוב שכר לכל האישורים**: 3 שניות, עבור כל תרחיש
- ג. **מיספור אישורים אוטומטי**: כולל ספר נוטריון אוטומטי
- ד. **עבודה חכמה**: כלים מתקדמים, תיארוך אוטומטי, שפה נוספת אוטומטית ועוד
- ה. **פתרון מיידי לכל תרחיש**: יותר מ-100 טפסים לכל תרחיש, 10 שפות, 2 דקות עבודה. אין צורך לבצע התאמות ידניות (לדוגמא: זכר/ נקבה, שפות זרות, פרטי תרגום) או עריכה. העבודה מדויקת וקלה.

מידע ללקוחות נוטריונט

המידע המקצועי המופיע במדריך זה מלווה במראי-מקום מדויקים ונסמך על החוק ועל התקנות. בכל מקרה של פליטת קולמוס או אחרת, האמור בחוק בלבד הוא שקובע. השימוש במידע המופיע באתר אינו מהווה תחליף לייעוץ משפטי והסתמכות על האמור בו היא באחריות המשתמש בלבד